

BALDER

Dagens lunch 60:-
 Under veckobak bruk, soppa, salladsbord, måltidsdryck och kaffe
 Catering
 Ring så lagar vi

Tel: 08-520 737 25

Vi tackar våra sponsorer
 för deras stöd

Bosses
BÅT-EL
 I NYNÄSHAMN

ELUTRUSTNING FÖR BÅT OCH MARINA
 BESIKTNINGAR
 UTBILDNING 08-53044757/070-5214439

KerstinsTaxi

- ▶ Moderna turistbussar
- ▶ Rullstolsbussar
- ▶ Guidade turer

i branschen sedan 1972

Läs gärna mer om oss på
www.kerstinstaxi.nu
 eller ring oss på 08-530 430 10

SKEPP O'HOJ

NR 4
December 2010

I detta nr:

- Ordföranden har ordet
- Skeppsholmsdagen 12/9
- Soppkvällen 30/9
- Soppkvällen 28/10
- Viborgska gatloppet
- Lille Jul 11/12
- Påminnelse om motion till årsmöte
- Medlemsförändring/Jubilärer 2011
- Klubbstugan

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande: Hans Martinelle	08 - 520 211 13
Mob	070 - 566 06 61
Vice ordf. : Kjell Johansen	08 - 520 182 10
Mob	070 - 641 35 53
Sekreterare: Rune Stang	08 - 520 305 55
Mob	070 - 369 29 38
Kassör: Karl-Erik Hedberg	08 - 500 845 17
Mob	073 - 043 22 59
Ledamöter: Kent Hermansson	08 - 520 149 47
Mob	070-585 02 93
Gunnar Angerby	08 - 520 129 35
Eron Wérsen	08- 527 03 37
Mob	070-585 02 93
Suppleanter: Bo Schagerberg	08-530 447 57
Mob	070-521 44 39
Tord Börjesson	08-520 306 30
Mob	070-764 06 79

Adress: FM avd 11 NYNÄSHMN
c/o Hans Martinelle
Hamngatan 7 B
149 31 NYNÄSHAMN
hans.martinelle@comviq.se

Kassör: FM avd 11 Nynäshamn
c/o K-E Hedberg
Nynäsvägen 17A
149 40 NYNÄSHAMN

Postgiro: 28 21 05 - 6

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail: st-media@telia.com

Ordföranden har ordet

Vi har drabbats av inbrott i vår Marinstuga, men dessbättre har ingenting stulits. Inbrottet upptäcktes tisdagen den 2 november, när vi samlades för styrelsemöte. Förövaren hade tagit sig in via ett fönster, från verandan på framsidan, som först krossats och därefter slitits i 2 delar. Delarna stod sedan snyggt och prydligt lutade mot verandaräcket. Därefter hade inkräktaren lämnat stugan via entrédörren, som han därefter hade lämnat öppen. Händelsen är polisanmäld och vi skall nu installera inbrottslarm.

Den traditionsenliga Adventsgudstjänsten i samarbete med Sjömanskyrkan, FM Stockholm och Neptuniorden fick i år hållas utan medverkan av FM Nynäshamns flaggvakt, då Nynäshamn drabbades av en snöstorm, där buss- och tågtrafiken ställdes in under dagen och att försöka ge sig ut med bil, var bara inte att tänka på.

Föreningen har traditionsenligt deltagit i 4.sjöstridsflottiljens julavslutning på Berga, måndagen den 6 december, tillsammans med FM Haninge. Efter inledningsanförande av flottiljchefen, presenterades "Övnings- och insatsåret 2010" av stabschefen och flottiljens divisionschefer. Därefter följde premie-, medalj- och diplomutdelning

Kgl. Örlogsmannasällskapet inledde medaljutdelningen, följda av FM Nynäshamn och FM Haninge, som traditionsenligt delade ut varsin premie till en "välförtjänt värnplikting".

Före och under ceremonin spelade Arméns Musikkår korta musikstycken, samt blåste också fanfarer efter varje premie- och medaljutdelning.

Efter avslutningen följde middag i Valhall.

Kvällen avslutades därefter med uppträdande av fältartister och mingel i exercishallen.

FM Nynäshamn representerades av ordf. Hans Martinelle och Bo Schagerberg, FM Haninge representerades av v.ordf. Bengt Karlsson.

Avslutningsvis kan sägas att både flottiljchefen och stabschefen uttryckte förhoppning om Flottans Mäns fortsatta deltagande i kommande julavslutningar.

Skeppsholmsdagen

Vid pennan Lars-Åke Starck

Skeppsholmsdagen bjöd besökarna på flera marina sevärdheter. Fartyg och båtar låg till beskådande vid kajerna, och Flottans män och Föreningen Galärerna fanns på plats med sin samlade kunskap om flottan och örlogsvarvets historia.

Carl Michael Bellman, som ombord på fullriggaren Af Chapman gestaltades av estradören Lasse Starck, gav mellan sångerna en målande bild av 1700-talets Stockholm.

Bellman berättade om folklivet och stadens kändisar men också vad han läst och hört om den store skeppsbyggaren Fredrik Henrik Af Chapman.

Till skillnad från Carl Michael Bellman som var ett språkligt geni var Af Chapman ett matematiskt snille. Af Chapman kunde på 1700-talet göra exakta beräkningar av segelytans förhållande till fartygets stabilitet och lastförmåga. Skeppsbyggarens teknik för modelltester av ett fartygs skrovform nyttjas fortfarande i moderna vindtunnelprov.

Bland Af Chapmans många fartygskonstruktioner framhöll rojalisten Bellman särskilt Vasaslupen och Gustav III:s Lustfartyg Amphion.

Lasse Starck, hos oss är känd som medlemmen Lars-Åke, gjorde under dagen flera framträdanden och gestaltade inte bara nationalskalden Carl Michael Bellman.

Från däck på Fullriggare Af Chapman sjöng han flera av Evert Taubes bästa sjöballader, bland annat "Möte i monsunen".

Soppmiddag 30/9

Vid pennan R Stang

Vi kunde denna kväll glädjas åt att vara gästade av riksföreningens ordförande Johan Forslund och hans företrädare på befattningen Gunnar Bengtsson med maka. Bland övriga prominenta gäster sågs ordföranden i FM Haninge Lars Engvall och klubbmästaren Inge Jaxvall med hustru Kerstin. En av våra äldre medlemmar J Emlén uppvaktades med anledning av att han den 16/9 uppnått den aktningsvärda åldern av 85 år.

Vi serverades denna kväll ärtsoppa och Kjell som svarade för baren hade varm punsch i beredskap. Efter det att alla svält sista skeden ärtsoppa serverades givetvis pannkakor med tillbehör och sedan kaffe med kaka.

Johan berättade för oss om det för riksföreningen bekymmersamma ekonomiska läget och menade att 15 öre/dag och medlem skulle få ekonomin att blomstra.

Johan i samspråk med Stig och Kerstin Ödmark

Våra gäster från broderföreningen i Haninge dryftar allvarliga spörsmål med H Martinelle

Johan Emlén uppvaktas av FM Nynäshamn ordf H Martinelle

Soppmiddag 28/10

Vid pennan R Stang

Börje 70 år gratuleras av H Martinelle

Till kaffet hade förlagschefen på Medströms Bokförlag inbjudits för att berätta om de böcker som de ger ut.

Han hade med ett urval till försäljning. Han hade bl a lagt upp böckerna "Nynäshamn och vägen hit", "Det första stora kriget", "Krigen under kalla kriget". De boktitlar som intresserade mig mest var "Svenska sjö-

Så var det åter dags att träffas på Balder. Denna kväll fick vi njuta av den fantastiska fisksoppan som Kent Hermansson har lanserat.

Kökspersonalen på Balder har varit goda elever även om Kent är lite mera generös, med det vita vinet, (men inte för mycket) som sätter den där extra knorren på soppan.

Receptet publicerades i O´Hoj 2 2006.

Familjen Börje Andersson har i "exil" ett par år i Slåne flyttat "hem" igen och är numera bosatta i Nynäshamn.

Väldigt lämpligt, eftersom vi då fick tillfälle att gratulera och hurra för Börje som fyllde 70 år den 2 sept.

slag" och "Segelfartygens tid". Ur dessa två böcker samt uppgifter hämtade från "Wikipedia" återges ett avsnitt ur svensk sjökrigs-historia som genom rådighet, mod och en direktlinje till Aeolus, som i rätt tid satte igång en frisk NO.

Viborgska gatloppet

Sedan Gustav III med sin skärgårdsflotta 15 maj 1790 förstört en del av ryska skärgårdsflottan vid Fredrikshamn, avancerade han österut längs kusten för att oskadliggöra den ryska skärgårdsflottan i Viborg.

Gustav III var, trots sina rådgivares uppfattning fast beslutet att föra striden djupt inne på ryskt territorium. Med facit i hand vet vi att detta höll på att bli ödesdigert, men i maj 1790 var ryssarna skakade. Det svenska anfallet i maj mot Fredrikshamn, blev en stor framgång och angreppet på Viborg var ett allvarligt hot mot S:t Petersburg. Om Viborg fallit skulle vägen över Karelska näset legat öppen för svenskarna.

Den svenska örlogsflottan under hertig Karls formella, men amiral Otto Henrik Nordenskiölds faktiska befäl, var efter det misslyckade försöket 13 maj att slå den ryska örlogseskadern vid Reval på väg österut för att enligt planen samverka med skärgårdsflottan. 2 juni hade den senare anlänt till Viborgska

viken, örlogsflottan levererade 3 och 4 juni ryska örlogsflottans Kronstadts-eskader batalj, men drog sig natten till den 5 juni undan nordvärt för att undvika att bli tagen i ryggen av den tillskyndande Revalseskadern. Sedermera den 7 juni seglade den genom västra farleden vid Krysserort in i Viborgska viken

på kungens genom engelske kommandören Sidney Smith givna befallning för att förena sig med skärgårdseskadern, vars reträtt annars lätt kunnat avskäras. Följande dag ankrade de förenade ryska örlogseskadern - 50 linjeskepp, fregatter och mindre fartyg i en linje tvärs över stora inloppet till Viborgska viken. Svenska örlogsflottan räknade då 21 linjeskepp, 8 större och 5 mindre fregatter samt några mindre fartyg med en besättning av omkring 16 000 man. Skärgårdsflottan bestod av uppemot 200 fartyg med bemanning och landstigningstrupper till 13 000-14 000 man. Med transportskeppen inräknade uppgick hela svenska fartygsantalet till cirka 250. 16 och 17 juni gjorde konungen med en del av skärgårdsflottan ett försök att förstöra den vid Trångsund (det inre inloppet till Viborg) liggande ryska skärgårdsflottan, men tvingades dra sig tillbaka utan nämnvärt resultat. 19 juni fick ryska örlogsflottan förstärkning av skärgårdsfartyg och hotade med attack. De svenska flottornas ställning var nu betänklig, då all tillförsel från Sverige var avskuren av den blockerande ryska flottan. För deras räddning var en snar genombrytning av fiendens linje nödvändig. Flera förslag till utförandet av en sådan lades fram för kungen, varvid man slutligen bestämde sig för en utbrytning genom västra farleden, förbi Krysserort, samma väg man kommit dit. Men motvind hindrade under en och en halv vecka planens verkställande. På ryska sidan gjorde man upp en plan att från Kronstadt och Viborg angripa och förstöra svenska skärgårdsflottan, som under tiden intagit ställning i Björkö sund, samt därpå anfälla svenska örlogsflottan framifrån och bakifrån. Natten till den 3 juli började vinden att vända. Den började då att blåsa i öst-nord-östlig riktning vilket var gynnsamt för en utbrytning genom västra farleden förbi Krysserort.

Överstelöjtnanten Johan Puke blev utsedd leda utbrytningen. Klockan 3 blev han kallad till ordergivning på staben. Efter det att Gustav III hade fastställt

Besättningen på Dristigheten förbereder för örlog

utbrytningsriktningen vände han sig till Puke och sa: "Kära Puke ni är min flottas ledare, er fader vägrade ej att räcka huvudet för min far, spara ej ert liv och mod för mig jag glömmer det ej!" På detta svarade Puke: "Ja, Ers majestät, nog fan går jag ut, men hur det går med de andra det får vi se."

På morgonen den 3 juli lade flottan ut. I spetsen för flottorna styrde linjeskeppet Dristigheten under befäl av Johan Puke, och tätt följt av sitt systerfartyg Tapperheten, klockan halv sju mot den av ryska linjeskepp och fregatter spärrade farleden vid Krysserort samt bröt sig utan större förlust igenom mellan de ryska linjeskeppen *Selsav* och *Sviatnoj Pjotr*, beskjutande de fientliga fartygen både styrbord och babord

J Puke

Dristigheten under befäl av J Puke forcerar den ryska spärren

långskepps. Skärgårdsflottans yppersta fartyg, Styrbjörn, under Victor von Stedingk, och Norden, under kapten G. Olander, bröt sig samtidigt igenom ryska embosseringen, närmare fastlandet. I bredd med linjeskeppen och fregatterna, men innanför dessa passerade sedan i god ordning kanonsluparna, galärerna och transportfartygen, beskjutande de ryska fartygen.

Fiendens andra embossering, vid Pensarskäret, 5 km väster om den första, bestod av 6 fregatter och forcerades med ännu mindre svårighet. Konungen följde skärgårdsflottan i en öppen slup, som förde kunglig flagga, och var vid

Här har större delen av örlogs- och skärgårdsflottorna passerat den ryska spärrlinjen (Röd linje, ryska batteriet vid Kryseport, Röd pil, Brännaren som olyckligtvis antände linjeskeppet Enigheten och även fregatten Zenire)

Krysserort nära att bli skjuten men bytte därefter fartyg. Genombrytningen av de ryska embosseringarna, varvid de svenska fartygen liksom i ett gatlopp passerade de ryska skeppen, har föranlett att hela sjöstriden fått namnet Viborgska gatloppet.

Största delen av flottorna hade utan nämnvärd förlust genombrutit eller passerat de ryska embosseringarna, då en olycka inträffade på svenskarnas egen sida, som medförde fruktansvärd skada för dem. En svensk brännare, som skulle sticka de ryska skeppen vid Krysserort i brand, fördes så oskickligt att den i stället antände 2 svenska örlogsskepp, vilka vid 9-tiden exploderade. Till följd av krutröken seglade flera svenska fartyg, bland annat 3 linjeskepp och 2 fregatter, på grund. Den svenska örlogsflottans arriärgarde (eftervakt) var därigenom nästan tillintetgjort. Först då övergav ryssarna sin nästan obegripliga överksamhet. En del satte efter den svenska örlogsflottan, hann upp det bakersta av skeppen vid Hogland och lyckades mellan denna ö och Sveaborg ta 2 av dem.

Lille Jul 11 december på Balder

Vid pennan R Stang

Kl 1730 samlades vi trettiosju Flottans män och kvinnor för att fira LilleJul på Balder.

Efter att ha passerat kassören, för kvällen Birgit Martinelle, och betalat fick vi den utlovade glöggen som Kjell hade värmt.

Tillbehören till denna var givetvis de sedvanliga, russin, mandel och pepparkakor.

Efter en dryg halvtimmas mingel var det så dags att bänka sig vid bordet. Kjell annonserade om att det var möjligt att besöka baren för att inhandla de drycker som gör att sillen smakar så mycket bättre. Denna kallelse hörsammades av en hel del av gästerna. Efter det att Kjell hade försett de hugade med dryck, började gästerna att under

ordnade former, närma sig det uppdukade julbordet. Micke och hans medarbetare hade inte sparat på något av det som ett julbord ska innehålla.

De kalla rätterna, sill i olika variationer, ägghalvor, lax med tillbehör inmundigades till kända snapsvisor som de flesta deltog i. Men, det var inte nog med detta. Den alerta personalen observerade att det nu var dags och började då bära in varma rätter; Jansson frestelse, prinskorv, köttbullar, revbensspjäll mm. Gästerna gick nu ännu en gång till julbordet och lät sig sedan väl smaka av dessa rätter.

Efter det att alla ätit klart, utmanade Kjell vem som kunde berätta den bästa sanna skrönan från Flottan. Jannice Junerud var först på

plan och berättade en historia om tre äldre officerare, som skulle testas. " De fick frågan om hur mycket 4X4 är. Den första svarade: 498. Den andra svarade: tisdag. Den tredje svarade helt korrekt: 16. Läkaren frågade hur han kom fram till detta resultat. Officeraren svarade: Genom att minska 498 med tisdag."

Det var även andra, som bidrog till underhållningen med historier ur det verkliga livet.

Kjell gjorde ett upprop om bidrag till vår tidning Flottans Män. Kvällens insamling gav drygt 800:-, som oavkortat kommer att gå till tidningen. Dessutom hade han funderingar om riksföreningens namn idag, kanske borde döpas om till Flottans Män och Kvinnor, eftersom många kvinnor tjänstgör i Flottan.

Kvällen avslutades med kaffe och för de som så önskade drycker från baren och dans till Höglinds trio, som underhållit oss under kvällen.

Motioner till årsmötet

Motion, som medlem önskar lämna till årsmötet, skall vara styrelsen tillhanda senast 1 februari 2011.

Medlemsförändringar

Under året har följande medlemsförändringar skett inom Föreningen:

Överförda medlemmar:

- Ulf Hegner har överförts till FM Gotland

Nya medlemmar:

- Bertil Håkansson
- Mats Öhman
- Gunnar Bengtsson

Utträde ur föreningen:

- Tommy Lagsjö
- Curt Lewén

Avlidna medlemmar:

- Lars-Erik Persson
- Bo Bodén
- Sören Lundgren

Jubilärer 2011

Vi hyllar jubilarer, som under året fyller 50, 60, 70, 75, 80, 85, 90, 95 år

85 År

20 / 2 Hollstrand Lennart

80 År

Soppkväll; januari
Sjögren Oscar

75 År

23 / 4 Ljungberg Nils
16 / 6 Andersson Hans
25 / 7 Engström Lars
3 / 9 Bengtsson Gunnar
3 / 11 Stang Rune
19 / 11 Bergström Ove

70 År

16 / 1 Öhman Mats
23 / 2 Boye Jörgen
16 / 9 Ödmark Stig

KLUBBSTUGAN

När jag skissade upp vad som hänt ute vid vår marinstuga och vad som var värt att skriva om var det fortfarande barmark och nästan mildväder även vi hade haft en och annan frostnatt så att jorden frusit till klumpar.

Vägen upp till stugan har ibland varit mjuk och vattnet svämmat över vägen. I år bestämde vi oss för att försöka dränera bort vattnet vilket vi gjort och som hittills har gjort resultat.

Återstår att få på ett par lass grus till våren vid infarten från vägen och att bättra på där vi grävde ner dräneringen. I sista stund kunde vi planera ut den uppgrävda jorden och så i gräsfrö som bör kunna ligga till våren och börja växa så spåren försvinner.

Tyvärr har vi haft intrång i vår stuga men ingenting har blivit stulet eller fördärvat. Händelsen är polisanmäld och skadan reparerad men det får oss att tänka till och vi skall undersöka vilka möjligheter vi har att förstärka inbrottskyddet. För oss är sakerna värdefulla men borde vara svåra att avyttra.

Vi som pysslar om marinstugan önskar alla en God Jul och Ett Gott Nytt År.

Välkomna

att besöka stugan

FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11 I NYNÄSHAMN

